

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «Луцький педагогічний коледж»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра теорії та методики фізичної культури

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи
Наталія БОРБИЧ
«04» вересня 2025 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри теорії та методики
фізичної культури
Протокол № 1 від 27 серпня 2025р
Завідувач кафедри
Олександр МИТЧИК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Наталія ДЕНИСЕНКО
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ОК 38. ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА З ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

освітньо-професійна програма	Середня освіта (Фізична культура)
освітній ступінь	бакалавр
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014 Середня освіта
предметна спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
академічна група	21 ФК

академічна група *21 ФК*

РОЗРОБНИК:

Наталія ДЕНИСЕНКО, декан факультету початкової освіти та фізичної культури, доктор педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, заслужений учитель України
Сергій МУДРИК, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
		<u>Очна (денна) / Заочна</u> форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента <u>Обов'язковий /</u> Вибірковий
	Спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура)	
Загальна кількість годин – 90 год.	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 2-й
		Семестр: 3-й
		Практична робота: 36 год.
		Самостійна робота: 48 год.
		Консультації: 6 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

Вступ.

Згідно освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) здобувачі вищої освіти упродовж навчання проходять різні види навчальних практик. Зазначені їй види реалізуються через відповідні форми практичної підготовки за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра. Програми практик складені на основі переліку типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 578/5 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 400/5 від 07.03.2013), п. 595-596; Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-19; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII; Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93; Положення про практичну підготовку здобувачів вищої/фахової перед вищої освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Професійна комунікація як концепція та практика є основою професійного розвитку майбутніх учителів фізичної культури. Практика з професійної комунікації відіграє ключову роль в діяльності майбутнього вчителя фізичної культури, оскільки ефективне спілкування співрозмовників не лише навчати, а й мотивувати учнів до активного способу життя, залучати їх до нових видів спорту та організовувати спортивно-масові заходи. Цей вид практики також покликаний підготувати фахівців фізичної культури, які розуміють фахову комунікацію як запоруку успіху й платформу для реалізації продуктивних ділових взаємин під час підготовки спортивних команд.

Пропедевтична практика з професійної комунікації сприятиме розвитку особистості здобувача освіти, підвищенню їхньої професійної та мовленнєвої компетентності. Вона надасть знання про ключові теоретичні концепції комунікативних процесів у викладанні фізичної культури, зорієнтує на особливості перспективних моделей комунікації та сучасних комунікативних технологій у спорті. Крім того, студенти набудуть навичок визначення доцільності використання комунікативних технологій у різних соціальних контекстах, а також розроблення прогнозних моделей міжнародної комунікації, що є важливим для сфери фізкультурної освіти.

Предметом цієї практики для майбутніх учителів фізичної культури є глибоке засвоєння принципів, видів, закономірностей і норм спортивної комунікації як в усній формі (під час уроків фізичної культури, тренувальних занять, спортивно-масових заходів тощо), так і в письмовій (оформлення змагальної документації, складання конспектів уроків, проведення пульсометрії уроку та анкетувань). Особливу увагу приділено ефективній взаємодії з учнями, колегами, батьками та громадськістю.

Міждисциплінарні зв'язки. Студенти відпрацьовують у школі професійні мовні сценарії та цифрові навички (ОК 2, 15, 12, 38). Педагогічні основи (ОК 27, 8) послідовно застосовуються в уроках початкової (ОК 39) та середньої школи (ОК 40), забезпечуючи поступове опанування методик ФК. Методика загальної

фізкультури (ОК 35) доповнюється альтернативними іграми (ОК 18), інноваційними видами спорту (ОК 41) і видовими вправами з баскетболу та гімнастики (ОК 21, 23, 42), що поєднує технічну майстерність із творчістю учнів.

2.1. Мета, основні обов'язки та завдання практики з професійної комунікації та особливості її організації

Практика з професійної комунікації має навчально-дослідницький характер і спрямована на формування базових комунікативних, рефлексивних та організаційних умінь майбутнього вчителя фізичної культури як підґрунтя для проходження наступних видів педагогічної практики. Вона забезпечує підготовку здобувача ступеня бакалавра до виконання професійних обов'язків учителя фізичної культури в умовах закладу загальної середньої освіти з акцентом на специфіку фахової комунікації.

Зміст практики зосереджений на опануванні теоретико-методологічних засад культури повсякденного та ділового спілкування у сфері фізичного виховання; усвідомленні моральних і ціннісних орієнтирів учнів різного віку і статі та особливостей професійної взаємодії з ними; формуванні вмінь використовувати фахову термінологію та інструменти неформальної педагогічної взаємодії з дітьми і підлітками в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти. Важливою складовою практики є розвиток навичок ефективної комунікації у шкільних спортивних командах, а також ознайомлення з основними аспектами та методами комунікативних досліджень, зокрема методиками збору й аналізу фактичного матеріалу в освітньому середовищі. Також практика сприятиме успішній адаптації до нових видів спорту відповідно до Концепції НУШ, професійній соціалізації та опануванню моделей ділової поведінки, необхідних для вчителя фізичної культури нового покоління.

Практика проводиться у III семестрі (II курс). Практика організовується у поєднанні студентів із теоретичним навчанням, один раз на тиждень. У розкладі теоретичних занять коледжу вивільняється пів дня на цей вид практики. Група студентів поділяється на 2 підгрупи. Для керівництва на кожен підгрупу призначається викладач-методист.

Здобувачі вищої освіти спостерігають за проведенням занять у ЗЗСО, кожен студент бере участь у проведенні 2-х залікових фрагментів уроків в якості помічника вчителя фізичної культури. Викладач-методист має обов'язково бути присутнім на залікових заняттях та під час спостережень. Керівник практики складає графік проведення студентами занять (у якості асистента) та інших видів робіт, який узгоджується з учителями фізичної культури ЗЗСО. У графіку зазначається: назва академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові викладача-методиста, день і час практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення фрагментів залікових занять – прізвища, імена, по батькові, клас, дати проведення практики, відмітки про спостереження, залікові заняття.

2.2. Під час практики розв'язуються такі завдання:

1. Формування професійної комунікативної компетентності вчителя фізичної культури;
2. Ознайомлення з організацією освітнього процесу з фізичної культури в школі.
3. Ознайомлення зі специфікою роботи вчителя фізичної культури.
3. Формування компетентностей щодо:
  - вивчення і аналізу календарно-тематичних планів вчителя фізичної культури;
  - вироблення комунікації студент-учитель-учень;

- проведення спостережень за уроком фізичної культури вчителя та його комунікаційної стратегії;
- проведення педагогічного аналізу уроку фізичної культури;
- розробки підготовчої частини уроку фізичної культури;
- проведення індивідуальних бесід з учнями;
- опрацювання методичної та наукової літератури, використання їх під час підготовки до уроку;
- формування навичок ділової комунікації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів;
- засвоєння принципів проведення експериментальних досліджень;
- розвиток професійної комунікації здобувачів вищої освіти шляхом ознайомлення з педагогічним досвідом у вчителя-наставника;
- встановлення зв'язків теоретичного матеріалу з практичним;
- спостереження, аналізу та узагальнення досвіду комунікації учителів фізичної культури з учнями, переносючи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;
- бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті.

2.3. Обов'язки здобувачів вищої освіти-практикантів:

1. Вивчення системи роботи вчителя фізичної культури його комунікативну стратегію.
2. Вивчення методики проведення уроку, інших форм організації освітнього процесу з фізичної культури, шляхом відвідування й аналізу уроків учителя-наставника.
3. Проведення фрагменту уроку з фізичної культури (підготовча частина).
4. Під час практики здобувачі вищої освіти мають дотримуватися правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження адміністрації та керівників практики.
5. Практиканти обліковують свою роботу в щоденнику: загальні відомості про базу практики, спостереження за проведенням занять учителями фізичної культури ЗЗСО, плани-конспекти власних фрагментів уроків, розроблені комплекси ЗРВ, результати проведеного анкетування серед учнів та інші види практичних робіт.
6. В кінці семестру викладач-методист перевіряє щоденники, звіти, а на завершення практики здобувач освіти має бути підготовлений до диференційованого заліку.
7. По завершенню практики здобувачі вищої освіти упродовж 3-х днів мають здати всю звітну документацію: педагогічний щоденник; звіт про проходження пропедевтичної практики з професійної комунікації;
8. Участь у підсумковій конференції з пропедевтичної практики (виступ із доповіддю, рефератом, викладення підсумків практики та ін.).

3. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність.

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, здійснювати пошук з різних джерел і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності (соціальна компетентність).

ЗК-6. Здатність здійснювати цілеспрямований пошук фахової інформації у сфері фізичної культури та спорту, аналізувати її достовірність і критично оцінювати для прийняття педагогічних рішень.

ЗК-7. Здатність ефективно застосовувати набуті теоретичні й практичні знання під час проведення уроків фізичної культури, організації рухової діяльності та вирішення типових і нетипових педагогічних ситуацій.

ЗК-8. Здатність до результативної міжособистісної взаємодії у класі та спортивному середовищі, роботи в команді, конструктивного спілкування з учнями, батьками, колегами й фахівцями суміжних галузей.

ЗК-9. Здатність адаптуватися й діяти в нових педагогічних і спортивних умовах, проявляти креативність і ініціативність, генерувати нові ідеї та ефективно розв'язувати професійні задачі у процесі навчання фізичної культури

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів в процесі організації урочних і позаурочних форм фізичного виховання.

СК3. Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання, включаючи традиційні та новітні форми рухової активності (ігрові, оздоровчі, тренувальні, інноваційні, інтегровані), для забезпечення ефективності освітнього процесу з фізичної культури.

СК 7. Здатність усвідомлювати власні почуття й емоційні стани та ефективно ними керувати у процесі ігрової та спортивної діяльності, зберігаючи педагогічну врівноваженість, справедливість і позитивний емоційний фон її під час взаємодії з учнями.

СК8. Здатність усвідомлювати розмаїття та унікальність культур у суспільстві, поважати індивідуальні відмінності учасників спортивної діяльності та застосовувати ефективні методи попередження, подолання й конструктивної трансформації конфліктів у командних і змагальних ситуаціях.

СК12. Здатність планувати освітній процес з фізичної культури, визначаючи цілі, зміст, методи, форми та засоби організації рухової діяльності учнів, а також забезпечуючи поступовість, безпечність і результативність їх фізичного розвитку.

СК18. Організовувати та проводити навчальні заняття різних типів, а також позаурочні й позашкільні заходи з фізичної культури, творчо застосовуючи досвід, набутий під час різних видів педагогічних практик, забезпечуючи їх методичну цілісність, безпечність і високу результативність.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 3. Враховувати закономірності розвитку, вікові та індивідуальні особливості учнів для забезпечення безпечного, інклюзивного й мотивувального освітнього середовища.

ПРН 4. Планувати, моделювати і реалізовувати уроки фізичної культури та позакласну роботу відповідно до Державного стандарту, навчальних програм і потреб учнів.

ПРН 11. Створювати інклюзивне, психологічно комфортне середовище, застосовувати методи емоційної підтримки й адаптації навчання для різних категорій учнів.

ПРН 13. Використовувати українську мову в професійній діяльності на рівні чіткого, грамотного й методично правильного усного та писемного мовлення.

ПРН 15. Ефективно організовувати професійну взаємодію з учнями, батьками, колегами та соціальними партнерами на засадах педагогічного партнерства та поваги до різноманіття.

ПРН 17. Здійснювати рефлексію, самооцінювання, планування власної професійної траєкторії та забезпечувати безперервний особистісний і педагогічний розвиток.

ПРН 19. Здатність вивчати, осмислювати та творчо впроваджувати досвід учителів-практиків, використовуючи ефективні педагогічні підходи, здобуті під час практики, наставництва та взаємовідвідувань занять, для підвищення якості власної професійної діяльності.

4. Програмні результати навчання (ПРН) за освітнім компонентом

1. Конструктивно-планувальні вміння:

Формування конструктивно-планувальних компетентностей під час практики забезпечує здатність майбутнього вчителя фізичної культури ефективно моделювати освітній процес, зокрема:

- розробляти плани-конспекти комплексів загальнорозвивальних вправ із оцінками освітніх цілей, вікових особливостей та рівня підготовки.
- створювати структуровані фрагменти уроків, забезпечуючи логіку підбору засобів фізичного виховання;
- формулювати чіткі та досяжні цілі і завдання для кожного уроку, орієнтуючись на очікувані результати
- *вміти:* знайти індивідуальний стиль спілкування, застосовувати різноманітні засоби переконання, оцінити конфліктну ситуацію та обрати шляхи її подолання, організувати процес прийому й передачі інформації, установлювати комунікативні зв'язки в колективі, використовувати інформаційні ресурси комп'ютерних технологій для організації комунікативного процесу;

2. Організаційні вміння:

- вміння чітко і методично проводити фрагменти уроку відповідно до розробленого плану;
- вміння ефективно організувати навчальну діяльність учнів, підтримуючи високий рівень мотивації та заученості їх до рухової активності;
- формування навичок аргументованого висловлювання думок під час професійних дискусій;
- забезпечити діяльність учнів згідно плану уроку;
- використання словесних та практичних методів навчання згідно вікових особливостей учнів;
- використання традиційних засобів навчання;
- формування навичок конструктивного вирішення конфліктів у спортивних ситуаціях (наприклад, при допомозі в організації суддівстві спортивних змагань чи проведенні фрагментів уроку);
- порівнювати різні теорії комунікації, розробляти стратегію подолання міжкультурних перешкод, розуміти специфіку взаємовідносин між мовою, культурою та спілкуванням у процесі спортивно-масової роботи в НУШ.

3. Дослідницькі компетентності вчителя фізичної культури:

- застосування дослідницьких підходів для діагностики комунікативної взаємодії в процесі фізичного виховання (анкетування, спостереження, аналіз поведінкових моделей);
- вивчення показників втоми учнів для оцінки реакцій на фізичні навантаження (зокрема, через ведення протоколів пульсометрії під час уроку).
  - дослідження загального ставлення до уроку фізичної культури. Проведення анкетування серед учнів та вчителів базового закладу освіти.

5. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Організаційно-комунікативні засади професійної діяльності вчителя фізкультури

Тема 1. Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з професійної комунікації.

Тема 2. Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів.

Тема 3. Ознайомлення з базою проходження практики. Бесіда з директором, заступником директора. Бесіда з вчителем фізичної культури на тему: «Ефективна комунікація вчителя фізичної культури з учнями як ключ до успішного освітнього процесу та мотивації школярів до активного способу життя».

Тема 4. Ознайомлення зі шкільною документацією, з тематично-календарним плануванням уроків фізичної культури. Складання індивідуального плану роботи студента під час практики; формування навички самостійності в реалізації індивідуального плану.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична та комунікативна діяльність здобувача освіти-практиканта

Тема 5. Професійна комунікація як концепція та практика сучасного вчителя фізичної культури. Використання зрозумілої й доступної мови (уникання складних термінів без пояснення, особливо для молодших класів).

Тема 6. Спостереження, та дидактичний аналіз уроку фізичної культури. Аналіз та узагальнення досвіду комунікації учителя фізичної культури з учнями, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи.

Тема 7. Підготовка до проведення підготовчої частини уроку фізичної культури (відбір змісту навчального матеріалу для підготовчої частини уроку, методів і засобів навчання, дидактичних матеріалів).

Тема 8. Асистування вчителю – допомога у проведенні уроків фізичної культури, підготовка спортивного інвентарю, спостереження за учнями. Формування навичок ділової комунікації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів. Вміння триматися перед аудиторією як одна із складових ораторського мистецтва вчителя фізичної культури (залучення учнів до обговорення та рефлексії, відкритий діалог, прояв поваги до кожного).

Тема 9. Невербальна підтримка учнів на уроці фізичної культури. Використання мови тіла: усмішка, зворотній контакт, жести для підбадьорення. Створення доброзичливої атмосфери на уроці.

Тема 10. Зворотний зв'язок як інструмент фахової комунікації майбутніх учителів фізичної культури. Метод «позитивний сандвіч» (спочатку похвала, потім порада, потім знову підтримка).

Тема 11. Комунікативні аспекти застосування дослідницького підходу в сучасному уроці фізичної культури. Використання педагогічних досліджень для адаптації комунікаційних стратегій у фізичному вихованні. Аналіз уроку фізичної культури з позиції хронометражу (пульсометрії). Емпіричні методи дослідження у формуванні стратегії комунікації між учителем і учнями (проведення анкетування).

6. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практик.	Самост.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Організаційно-комунікативні засади професійної діяльності вчителя фізкультури				
Тема 1. Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з професійної комунікації.	3		2	1
Тема 2. Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів.	2		1	1
Тема 3. Ознайомлення з базою проходження практики. Бесіда з директором, заступником директора. Бесіда з вчителем фізичної культури на тему: «Ефективна комунікація вчителя фізичної культури з учнями як ключ до успішного освітнього процесу та мотивації школярів до активного способу життя».	5		2	3
Тема 4. Ознайомлення зі шкільною документацією, з тематично-календарним плануванням уроків фізичної культури. Складання індивідуального плану роботи студента під час практики; формування навички самостійності в реалізації індивідуального плану.	6		3	3
Усього годин за змістовим модулем 1	16		8	8
Змістовий модуль 2. Навчально-методична та комунікативна діяльність здобувача освіти-практиканта				
Тема 5. Професійна комунікація як концепція та практика сучасного вчителя фізичної культури.	5		2	3
Тема 6. Спостереження, та дидактичний аналіз уроку фізичної культури.	7		3	4
Тема 7. Підготовка до проведення фрагменту уроку фізичної культури (відбір змісту навчального матеріалу для підготовчої частини уроку, методів і засобів навчання, дидактичних матеріалів).	7		3	4
Тема 8. Асистування вчителю – допомога у проведенні уроків фізичної культури, підготовка спортивного інвентарю, спостереження за учнями.	12		5	7
Тема 9. Невербальна підтримка учнів на уроці фізичної культури.	10		4	6
Тема 10. Зворотний зв'язок як інструмент фахової комунікації майбутніх учителів фізичної культури.	10		4	6

Тема 11. Комунікативні аспекти застосування дослідницького підходу в сучасному уроці фізичної культури.	17		7	10
Консультації	6			-
Усього годин за змістовим модулем 2	74		28	40
Всього годин:	90	-	36	48

7. Теми практичних занять

№ теми/ модуля	Назва теми	К-сть годин
1/1	Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з професійної комунікації.	2
2/1	Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів.	1
3/1	Підготовка бесіди з вчителями фізичної культури на тему: «Ефективна комунікація вчителя фізичної культури з учнями як ключ до успішного освітнього процесу та мотивації школярів до активного способу життя».	2
4/1	Складання індивідуального плану роботи студента під час практики; формування навички самостійності в реалізації індивідуального плану.	3
5/2	Професійна комунікація як концепція та практика сучасного вчителя фізичної культури. Використання зрозумілої й доступної мови (уникання складних термінів без пояснення, особливо для молодших класів).	2
6/2	Спостереження, та дидактичний аналіз уроку фізичної культури. Аналіз та узагальнення досвіду комунікації учителя фізичної культури з учнями, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи.	3
7/2	Підготовка до проведення підготовчої частини уроку фізичної культури (відбір змісту навчального матеріалу для підготовчої частини уроку, методів і засобів навчання, дидактичних матеріалів).	3
8/2	Формування навичок ділової комунікації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів. Вміння триматися перед аудиторією як одна із складових ораторського мистецтва вчителя фізичної культури (залучення учнів до обговорення та рефлексії, відкритий діалог, прояв повагу до кожного).	5
9/2	Невербальна підтримка учнів на уроці фізичної культури. Використання мови тіла: усмішка, зворотній контакт, жести для підбадьорення. Створення доброзичливої атмосфери на уроці.	4
10/2	Метод «позитивний сандвіч» (спочатку похвала, потім порада, потім знову підтримка).	4
11/2	Використання педагогічних досліджень для адаптації комунікаційних стратегій у фізичному вихованні. Аналіз уроку фізичної культури з позиції хронометражу (пульсометрії). Емпіричні методи дослідження.	7
	Разом	36

8. Самостійна робота

№ теми/ модуля	Назва теми	К-сть годин
-------------------	------------	----------------

1/1	Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з професійної комунікації.	1
1/2	Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів.	1
3/1	Підготовка бесіди з вчителями фізичної культури на тему: «Ефективна комунікація вчителя фізичної культури з учнями як ключ до успішного освітнього процесу та мотивації школярів до активного способу життя».	3
4/1	Складання індивідуального плану роботи студента під час практики; формування навички самостійності в реалізації індивідуального плану.	3
5/2	Професійна комунікація як концепція та практика сучасного вчителя фізичної культури. Використання зрозумілої й доступної мови (уникання складних термінів без пояснення, особливо для молодших класів).	3
6/2	Спостереження, та дидактичний аналіз уроку фізичної культури. Аналіз та узагальнення досвіду комунікації учителя фізичної культури з учнями, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи.	4
7/2	Підготовка до проведення підготовчої частини уроку фізичної культури (відбір змісту навчального матеріалу для підготовчої частини уроку, методів і засобів навчання, дидактичних матеріалів).	4
8/2	Формування навичок ділової комунікації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів. Вміння триматися перед аудиторією як одна із складових ораторського мистецтва вчителя фізичної культури (залучення учнів до обговорення та рефлексії, відкритий діалог, прояв повагу до кожного).	7
9/2	Невербальна підтримка учнів на уроці фізичної культури. Використання мови тіла: усмішка, зворотній контакт, жести для підбадьорення. Створення доброзичливої атмосфери на уроці.	6
10/2	Метод «позитивний сандвіч» (спочатку похвала, потім порада, потім знову підтримка).	6
11/2	Використання педагогічних досліджень для адаптації комунікаційних стратегій у фізичному вихованні. Аналіз уроку фізичної культури з позиції хронометражу (пульсометрії). Емпіричні методи дослідження.	10
	Разом	48

9. Консультації

№ теми/модуля	Назва теми	К-сть годин
1/4	Розробка індивідуального плану практичної діяльності: вивчення модельних навчальних програм, календарних планів та стандартів НУШ.	1
1/6	Оформлення звітної документації.	1
2/7	Участь у підсумковій конференції, презентація власних напрацювань та демонстрація професійного зростання через використання сучасних освітніх технологій	2

2/10	Практичне засвоєння стандартів НУШ у викладанні фізичної культури в 1-4 класах. Заповнення звітної документації.	2
Разом		6

10. Дослідницька робота

Практична робота №1

Визначення рівня фізичних навантажень за пульсом на уроці фізичної культури.

Практична робота №2

Дослідження загального ставлення до уроку фізичної культури. Проведення анкетування серед учнів та вчителів базового закладу освіти (орієнтовна анкета).

АНКЕТУВАННЯ ДЛЯ УЧНІВ _____ класу¹

1. Як ти оцінюєш свої уроки фізичної культури?
  - Дуже цікаві
  - Зазвичай цікаві
  - Нейтральні
  - Часто нецікаві
  - Зовсім нецікаві
2. Чи подобається тобі брати участь у фізичних вправах на уроці?
  - Так, дуже
  - Скоріше так
  - Байдуже
  - Скоріше ні
  - Ні, не подобається
3. Що тобі найбільше подобається на уроках фізичної культури?
(Можна вибрати кілька варіантів)
  - Командні ігри (футбол, баскетбол, волейбол тощо)
  - Індивідуальні види спорту (легка атлетика, гімнастика, плавання тощо)
  - Нові, нестандартні види активності (йога, скандинавська ходьба, воркаут тощо)
  - Розминка та загальна фізична підготовка
  - Можливість рухатися і відпочивати від інших предметів
  - Спілкування з однокласниками

Нові види спорту та нестандартні види активностей

4. Чи хотів/ла би ти, щоб на уроках фізкультури вводили нові, нестандартні види активності?
  - Так, обов'язково!
  - Було б цікаво спробувати
  - Мені достатньо того, що є
  - Ні, нецікаво
5. Які нові види фізичної активності ти б хотів/ла бачити на уроках? (Можна вибрати кілька варіантів)
  - Йога
  - Пілатес
  - Скелелазіння
  - Воркаут
  - Підготовка до марафонів або бігових змагань
  - Танцювальні стилі (хіп-хоп, зумба тощо)
  - Скандинавська ходьба
  - Інше (вказіть свій варіант) _____

¹ Клас за вибором практиканта

6. Чи готовий/а ти пробувати нові види спорту або фізичної активності, якщо їх введуть у програму?
- Так, із задоволенням
  - Скоріше так
  - Байдуже
  - Скоріше ні
  - Ні

Професійна комунікація та роль учителя фізичної культури

7. Наскільки важливе для тебе спілкування з учителем фізичної культури під час уроків?
- Дуже важливе
  - Скоріше важливе
  - Байдуже
  - Скоріше неважливе
  - Неважливе
8. Як ти оцінюєш стиль комунікації твого вчителя фізкультури?
- Мотивує і заохочує
  - Спокійний, але не дуже мотивує
  - Часто критикує, але дає корисні поради
  - Здебільшого критикує і не підтримує
9. Що, на твою думку, вчитель фізичної культури може зробити, щоб покращити спілкування з учнями?
- Давати більше пояснень щодо вправ та їх користі
  - Більше підтримувати та мотивувати
  - Слухати побажання учнів щодо вправ і видів спорту
  - Менше критикувати
10. Чи легко тобі звернутися до вчителя фізкультури з питанням або проханням?
- Так, завжди легко
  - Частково легко
  - Іноді складно
  - Взагалі складно

11. Звітна документація

Після завершення пропедевтичної практики складається підсумковий звіт.

1. Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики, студентам відводиться 3 дні.
  2. На кожне асистування вчителю практикант готує 2 конспекти. Без перевіреного і затвердженого викладачем-методистом конспекту фрагменту уроку студент до проведення не допускається.
  3. Переглянуті уроки обов'язково аналізуються. За аналіз переглянутих уроків студенту виставляється оцінка.
  4. Складання 2-х комплексів ЗРВ.
  5. Керівники від бази практики консультують студентів з питань організації педагогічних досліджень:
    - визначення рівня фізичних навантажень за пульсом на уроці фізичної культури;
    - проведення анкетування (дослідницькі підходи щодо діагностики комунікативної взаємодії у фізичному вихованні школярів).
- Методист від закладу освіти перевіряє наявність та зміст планів-конспектів і за умови відповідності вимогам дає дозвіл на проведення фрагментів уроку.
- Спостереження і конспекти уроків студенти оформлюють за відповідною формою.

12. Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

12.1. Критерії оцінювання видів робіт на практиці

Назва (вид) критерію	Зміст (показники) критерію / максимальна кількість балів
Заліковий фрагмент уроку (підготовча частина)	Ступінь виконання плану і досягнення поставленої мети (10 балів) Проведення підготовчої частини уроку фізичної культури 2 фрагменти по 10 балів Максимальна кількість балів – 20 балів
Підготовка конспекту підготовчої частини уроку	Чіткість і конкретність поставлених студентом завдань уроку, володіння фаховою термінологією при проведенні підготовчої частини уроку, підбір засобів навчання та логічність їх побудови, матеріали та ресурси, дизайн і оформлення, мовна грамотність (3 бали) 2 конспекти по 5 бали Максимальна кількість балів – 10
Спостереження за роботою вчителя фізичної культури Сп.1 Професійна комунікація вчителя фізичної культури Сп.2-3 Урок фізичної культури	Наявність записів спостережень. Вміння відшукувати позитивні сторони спостережуваного заняття. Вміння формулювати висновки і пропозиції (2 бали) 3 спостереження по 4 бали Максимальна кількість балів – 12
Розробка комплексів ЗРВ: ЗРВ№1 ЗРВ№2	Володіння фаховою термінологією при проектуванні комплексів ЗРВ з предметом та без предметів 2 комплекси по 5 бали Максимальна кількість балів – 10
Дослідницька робота: - проведення пульсометрії уроку; - проведення анкетування на тему «Діагностики комунікативної взаємодії у фізичному вихованні школярів»	Володіння уміннями застосовувати емпіричні методи дослідження у формуванні стратегії комунікації між учителем і учнями. проведення пульсометрії уроку – 8 балів проведення анкетування – 10 балів Максимальна кількість балів – 18
Залік	Максимальна кількість балів – 30.
ВСЬОГО	Максимальна кількість балів – 100

12.2. Питання до диференційованого заліку

Змістовий модуль 1.

Тема 1-2. Завдання, програма, права та обов'язки

1. Назвіть основну мету пропедевтичної практики з професійної комунікації для майбутнього вчителя фізичної культури.
2. Які основні види робіт виконує студент-практикант під час даної практики та який їхній зв'язок із формуванням комунікативної компетентності?
3. Опишіть ваші основні обов'язки як студента-практиканта в закладі загальної середньої освіти.
4. Які документи регулюють вашу діяльність під час практики (з боку коледжу та школи)?

Тема 3. База практики, ефективна комунікація

5. Яку інформацію про заклад освіти необхідно з'ясувати під час знайомства з базою практики (наприклад, бесіди з адміністрацією)?
6. Як ефективна комунікація вчителя фізичної культури впливає на мотивацію школярів до активного способу життя? Наведіть конкретні приклади.
7. Назвіть ключові, на вашу думку, якості вчителя-методиста (фізичної культури), які роблять його комунікацію з учнями ефективною.

Тема 4. Шкільна документація, планування

8. Які основні види шкільної документації вчителя фізичної культури ви знаєте? Яке призначення тематично-календарного планування?
9. Опишіть структуру індивідуального плану роботи студента-практиканта. Чому його складання є важливим етапом?

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Професійна комунікація як концепція

10. Поясніть, що означає використовувати «зрозумілу й доступну мову» на уроці фізичної культури. Наведіть приклад перетворення складного терміна на доступне пояснення для учнів 5-го класу.
11. Чим відрізняється професійна комунікація вчителя фізичної культури від побутової? Назвіть її три характерні риси.

Тема 6. Спостереження та аналіз уроку

12. Яка мета дидактичного аналізу уроку фізичної культури з акцентом на комунікацію?
13. Назвіть 3-4 ефективні комунікативні прийоми, які ви спостерігали у вчителя-методиста, та поясніть, як ви плануєте перенести їх у власну практику.
14. За якими критеріями ви аналізували вербальну комунікацію вчителя під час спостереження за уроком?

Тема 7. Підготовка підготовчої частини уроку

15. Які основні завдання підготовчої (ввідної) частини уроку фізичної культури?
16. Опишіть алгоритм відбору змісту (вправ) для підготовчої частини уроку з урахуванням його основної мети.
17. Як вибором мовленнєвих засобів (інструкцій, пояснень) можна підвищити ефективність організаційної діяльності у підготовчій частині?

Тема 8. Асистування, ділова комунікація, ораторське мистецтво

18. У чому полягає роль студента-асистента під час уроку фізичної культури? Назвіть конкретні обов'язки.
19. Що означає «враховувати індивідуальні особливості учнів» у контексті ділової комунікації на уроці? Наведіть приклад.
20. Які прийоми залучення учнів до відкритого діалогу та рефлексії після виконання вправ ви можете назвати?
21. Як вміння триматися перед аудиторією (орієнтовна поза, жести, переміщення) впливає на авторитет вчителя та дисципліну в класі?

Тема 9. Невербальна комунікація

22. Назвіть щонайменше три невербальні сигнали підтримки, які вчитель може використовувати для створення доброзичливої атмосфери на уроці.
23. Як зоровий контакт вчителя фізичної культури допомагає в управлінні класом та наданні індивідуального зворотного зв'язку?
24. Чому контроль власної міміки (наприклад, усмішки) важливий навіть у стресових або небезпечних ситуаціях на уроці фізичної культури?

Тема 10. Зворотний зв'язок

25. Поясніть суть методу «позитивний сандвіч» (підтримка-порада-підтримка). Наведіть конкретний приклад його застосування під час коригування техніки бігу учня.
26. Чому критика без попередньої підтримки часто є неефективною у роботі вчителя фізичної культури?
27. Як можна дати корисний зворотний зв'язок учневі, який не впорався із завданням через недостатню фізичну підготовленість, аби його не демотивувати?

Тема 11. Дослідницький підхід

28. Яку практичну користь для вчителя має проведення хронометражу (пульсометрії) різних частин уроку? Як це може вплинути на комунікацію?
29. Опишіть, як результати анкетування учнів на тему «Діагностика комунікативної взаємодії» можуть бути використані для адаптації особистої комунікативної стратегії майбутнього вчителя.
30. Як емпіричні методи дослідження (спостереження, анкетування, бесіда) допомагають перетворити інтуїтивну комунікацію на професійну стратегію?

Критерії оцінювання відповідей на заліковому випробуванні з пропедевтичної практики з професійної комунікації

Загальні принципи: Залік проводиться у формі усного опитування. Здобувач освіти відповідає на 2-3 питання з різних модулів. Підсумкова оцінка за залік виставляється з урахуванням якості відповідей за наведеною нижче шкалою.

Оцінка (бали)	Національна шкала	ECTS	Критерії оцінювання відповіді студента
27-30	Відмінно	A	Відповідь є повною, глибокою та структурованою. Студент: 1. Точність: Чітко, без помилок використовує фахову термінологію. 2. Розуміння: Демонструє повне розуміння концепцій, не лише запам'ятовування. 3. Практичне застосування: Наводить конкретні, релевантні приклади з власного досвіду практики, які ілюструють теоретичні положення. 4. Аналіз та рефлексія: Здійснює аналітичні висновки, порівнює, оцінює ефективність різних комунікативних прийомів. 5. Логіка та зв'язність: Відповідь побудована логічно, мова грамотна, впевнена.
22-26	Добре	B/C	Відповідь є повною та в основному правильною. Студент: 1. Точність: Використовує фахову термінологію з незначними неточностями. 2. Розуміння: Демонструє хороше розуміння основних концепцій. 3. Практичне застосування: Наводить приклади, але вони можуть бути дещо загальними або не цілком точно відповідати питанню. 4. Аналіз: Описує явища, але аналіз може бути неглибоким, бракує власних обґрунтованих висновків. 5. Логіка: Відповідь зв'язка, але можуть бути невеликі логічні неузгодженості.
18-21	Задовільно	D/E	Відповідь є неповною або містить суттєві помилки. Студент: 1. Точність: Погано володіє термінологією, замінює її побутовими словами. 2. Розуміння: Демонструє часткове або механічне розуміння матеріалу. 3. Практичне застосування: Не може навести конкретних прикладів або приклади не відповідають темі. 4. Аналіз: Відповідь носить переважно описовий, констатуючий характер без аналізу. 5. Логіка: Відповідь уривчаста, неструктурована.
0-17	Незадовільно	FX	Відповідь не задовольняє мінімальним вимогам. Студент: 1. Точність: Не володіє базовою термінологією. 2. Розуміння: Не розуміє суті явищ та концепцій. 3. Практичне застосування: Не може зв'язати теорію з практикою. 4. Відповідь: Відсутня, або містить грубі концептуальні помилки, або показує непроходження практики.

Таблиця оцінювання сформованості компетентностей через відповіді на залікові питання

№ питання	Демонстровані Компетентності (на основі наданого вами переліку)	Програмні результати навчання (ПРН)
1, 2, 3, 4	ЗК2, ЗК8 (організація, спілкування), ЗК9 (адаптація)	ПРН17 (планування траєкторії)
5, 6, 7	ЗК2, ЗК8 (взаємодія), СК2, СК7, СК8 (комунікація, емоційний інтелект)	ПРН3 (безпечне середовище), ПРН11 (психологічний комфорт), ПРН15 (професійна взаємодія)
8, 9	ЗК6, ЗК7 (пошук та застосування інформації, планування), СК12 (планування процесу)	ПРН4 (планування уроку), ПРН17 (рефлексія)
10, 11	СК2 (державна мова, доступність), СК3 (методи навчання)	ПРН13 (використання української мови)
12, 13, 14	ЗК6 (критична оцінка інформації), СК7, СК8 (аналіз взаємодії), ПРН19 (осмислення досвіду)	ПРН17 (рефлексія), ПРН19 (вивчення досвіду)
15, 16, 17	ЗК7, СК3, СК12, СК18 (методика, планування, організація)	ПРН4 (моделювання уроку)
18, 19, 20, 21	ЗК2, ЗК8 (ділова комунікація, команда), СК7 (емоційне керування), СК8 (індивідуальні відмінності)	ПРН3 (індивідуальні особливості), ПРН11 (емоційна підтримка), ПРН15 (організація взаємодії)

Загальні критерії оцінювання результатів проходження практики

«Відмінно». Високий рівень проходження пропедевтичної практики з **«ВІДМІННО» (90-100 балів, А-В)**

Студент продемонстрував **високий рівень** організаційної, навчально-методичної та дослідницької діяльності під час практики. Усі види робіт виконані повністю, вчасно та якісно, що відображено у високих балах за кожен критерій.

Ключові показники:

- Професійна комунікація:** Вільне та доцільне володіння фаховою термінологією. Чіткі, лаконічні, логічно побудовані пояснення та інструкції, адаптовані до віку та рівня підготовки учнів. Активне використання мотиваційного мовлення та підтримуючої риторики («У тебе чудово виходить!»).
- Методична майстерність:** Залікові фрагменти уроку (підготовча частина) проведені на високому рівні, з чіткою структурою, досягненням мети та ефективним управлінням класом. Конспекти уроків, комплекси ЗРВ розроблені бездоганно, з правильним оформленням та творчим підходом.
- Аналітичні здібності:** Аналізи спостережень за уроками глибокі, містять обґрунтовані висновки та особисті методичні пропозиції. Дослідницька частина (пульсометрія, анкетування) виконана ретельно, з правильними висновками щодо комунікативної взаємодії.
- Невербальна поведінка:** Впевнена, відкрита поза, виразна демонстрація вправ, ефективний зоровий контакт, використання жестикуляції для підбадьорення та коригування.
- Організація та самостійність:** Щоденник практики та вся звітна документація оформлені акуратно, в повному обсязі та вчасно. Студент проявив ініціативність, пунктуальність та вміння будувати ділову комунікацію з вчителем-методистом, адміністрацією школи та колегами.

Висновок: Практикант готовий до самостійної педагогічної діяльності, володіє високим рівнем професійної комунікації як ключовою складовою успіху вчителя фізичної культури.

«ДОБРЕ» (75-89 балів, С)

Студент продемонстрував **достатній рівень** сформованості необхідних компетентностей. Практика пройдена, основні завдання виконані, але у роботі присутні окремі недоліки та помилки, що не мають системного характеру.

Ключові показники:

1. **Професійна комунікація:** Загалом володіє фаховою термінологією, але іноді допускає неточності або спрощення. Інструкції зрозумілі, але можуть бути дещо перевантажені деталями або, навпаки, надто стислими. Намагається адаптувати мову для учнів, проте не завжди послідовно.
2. **Методична майстерність:** Залікові фрагменти уроку проведені, мета в основному досягнута, але можливі незначні логічні неузгодженості або проблеми з таймінгом. Конспекти та комплекси ЗРВ розроблені, але можуть мати дрібні методичні або оформлювальні недоліки.
3. **Аналітичні здібності:** Аналізи спостережень та дослідження проведені, але висновки можуть бути поверхневими, а пропозиції недостатньо конкретними. Дані пульсометрії чи анкетування оброблені, але інтерпретація може бути неглибокою.
4. **Невербальна поведінка:** Демонструє вправи, підтримує контакт, але не завжди послідовно або виразно. Мова тіла загалом позитивна.
5. **Організація та самостійність:** Документація здана вчасно, але може містити окремі помилки в оформленні або незначні недоліки у веденні щоденника.

Висновок: Практикант засвоїв основи професійної комунікації та методики, але потребує подальшого вдосконалення навичок чіткого формулювання думок, глибшого аналізу та автоматизації високоефективних комунікативних прийомів.

«ЗАДОВІЛЬНО» (60-74 балів, D-E)

Студент виконав **мінімально необхідний обсяг** завдань практики. Робота характеризується низькою якістю, численними помилками у змісті та оформленні, недостатнім рівнем самостійності та рефлексії.

Ключові показники:

1. **Професійна комунікація:** Фахова термінологія використовується невпевнено, з грубими помилками або замінена побутовими словами. Інструкції нечіткі, нелогічні, часто незрозумілі учням. Адаптація мови до віку відсутня. Можливі випадки використання демотивуючих або нетактовних висловлювань.
2. **Методична майстерність:** Залікові фрагменти проведені формально, з порушенням структури, низькою дисципліною та невиконанням поставлених завдань. Конспекти, комплекси ЗРВ розроблені з суттєвими методичними помилками, погано оформлені.
3. **Аналітичні здібності:** Аналізи спостережень описові, без глибоких висновків. Дослідницька частина виконана неповно або з грубими помилками в методиці та інтерпретації.
4. **Невербальна поведінка:** Пасивна, невиразна демонстрація. Зоровий контакт рідкий. Мова тіла може передавати байдужість або невпевненість.
5. **Організація та самостійність:** Документація здана з порушенням термінів, оформлена неакуратно, з неповним змістом. Щоденник практики заповнений формально.

Висновок: Рівень професійної комунікації та педагогічної підготовки є недостатнім для самостійної роботи. Необхідна серйозна індивідуальна робота над усуненням істотних прогалин у знаннях, навичках комунікації та методики.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0-59 балів, FX)

Практика не пройдена. Студент не виконав значну частину завдань, допустив критичні недоліки, що свідчать про неготовність до педагогічної діяльності.

Ключові показники:

- Невиконання завдань:** Відмовляється або не здає більшість видів робіт (залікові фрагменти, конспекти, звіти, дослідження).
- Неприйнятна якість:** Виконані роботи містять грубі професійні помилки, що становлять потенційну загрозу для безпеки учнів, або демонструють повне незнання основ предмету та комунікації.
- Порушення дисципліни:** Систематичні пропуски занять практики без поважних причин, недотримання правил внутрішнього розпорядку школи та вимог академічної доброчесності (плагіат).
- Відсутність професійної комунікації:** Грубість у спілкуванні з учнями чи колегами, агресія, повна відсутність педагогічного такту.

Висновок: Студент не набрав мінімально необхідної кількості балів (60) через системні порушення та невиконання програми практики. Потребує повторного проходження практики після ліквідації академічних боргів.

Підсумок: Остаток оцінку з практики виставляє керівник від коледжу на підставі загальної суми балів за всі види робіт, відповідно до наведеної шкали, та засвідчує її у заліковій відомості та заліковій книжці студента.

12.4. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця відповідності видів робіт на практиці, програмних результатів навчання (ПРН) та компетентностей

Вид роботи на практиці (Критерій оцінювання)	Демонстровані Програмні результати навчання (ПРН)	Демонстровані Компетентності	Рівень оцінки (Відмінно/Добре/Задовільно) як індикатор рівня сформованості компетентності
1. Заліковий фрагмент уроку (підготовча частина)	ПРН 4, ПРН 3, ПРН 11, ПРН 13	ІК 1, ЗК 7, ЗК 9, СК 3, СК 12, СК 18, СК 2	Відмінно: Високий рівень інтеграції знань. Добре: Достатнє застосування.

			Задовільно: Мінімальне, нефункціональне застосування.
2. Підготовка конспекту підготовчої частини уроку	ПРН 4, ПРН 17, ПРН 13	ЗК 6, ЗК 7, СК 12, СК 3, СК 2	Відмінно: Творче планування з чіткою методичною логікою. Добре: Коректне планування з незначними недоліками. Задовільно: Формальне, нефункціональне планування.
3. Спостереження за роботою вчителя (3 спостереження)	ПРН 19, ПРН 11, ПРН 3, ПРН 15, ПРН 17	ЗК 2, ЗК 6, ЗК 8, СК 7, СК 8, СК 2	Відмінно: Глибокий аналітичний розбір з конструктивними висновками. Добре: Описовий аналіз з окремими висновками. Задовільно: Поверхневий опис без аналізу.
4. Розробка комплексів ЗРВ (2 комплекси)	ПРН 4, ПРН 3	ЗК 6, ЗК 7, СК 3, СК 12	Відмінно: Креативні, безпечні, віково-збалансовані комплекси. Добре: Коректні, але стандартні комплекси. Задовільно: Комплекси з методичними та безпековими помилками.
5. Дослідницька робота (пульсометрія, анкетування)	ПРН 17, ПРН 11, ПРН 3, ПРН 15	ІК 1, ЗК 6, ЗК 9, СК 7, СК 8	Відмінно: Системне дослідження з глибокою інтерпретацією для вдосконалення комунікації. Добре: Дослідження виконане, але висновки поверхневі. Задовільно: Формальне виконання з помилками в методиці.
6. Загальна організація практики, ведення щоденника, ділова комунікація	ПРН 15, ПРН 17, ПРН 13	ЗК 2, ЗК 8, ЗК 9, СК 7, СК 8	Відмінно: Ініціативність, бездоганна самоорганізація, ефективна комунікація. Добре: Організація під керівництвом, стабільна комунікація. Задовільно: Пасивність, порушення термінів, конфліктність.

14. ПОЛІТИКИ КУРСУ

14.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти зобов'язаний відвідати всі види занять, передбачені навчальним планом та розкладом педагогічної практики. Графік консультацій із керівником практики оприлюднений на інформаційному стенді кафедри теорії та методики фізичної культури. У разі відсутності з поважних причин (підтверджених документально) здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущені заняття та виконати всі заплановані види робіт у зазначені керівником терміни.

14.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти виконує всі завдання практики самостійно. Будь-які запозичення ідей, текстів або даних з інших джерел (література, інтернет-ресурси, роботи колег) мають бути обов'язково та коректно оформлені з посиланням на автора та першоджерело. Особливу увагу слід приділити самостійності розробки конспектів уроків, комплексів ЗРВ та аналітичних висновків за результатами спостережень і дослідницьких завдань. Використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) в освітній діяльності здійснюється в межах вимог академічної доброчесності та відповідно до Політик

впровадження та використання ШІ в Коледжі. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології ШІ відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності (наприклад, явно вказувати фрагменти, створені за допомогою ШІ, якщо це дозволено керівником, та нести відповідальність за зміст представленої роботи).

Жодні форми порушення академічної доброчесності (плагіат, фабрикація, фальсифікація, шахрайство) не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в будь-якій письмовій роботі (щоденнику практики, конспекті, звіті тощо) є підставою для її незарахування та оцінювання на «0» балів, незалежно від масштабів порушення. У разі таких подій відбувається реагування згідно з «Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради».

14.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти зобов'язаний вчасно виконувати та здавати на перевірку всі види робіт практики, згідно з індивідуальним графіком, затвердженим керівником. У разі відсутності з об'єктивних та поважних причин (хвороба, надзвичайні обставини), підтверджених документально, термін здачі конкретних робіт може бути переглянутий за узгодженням з керівником практики.

До моменту підсумкового захисту практики здобувач освіти повинен повністю ліквідувати будь-яку академічну заборгованість (відпрацювати пропуски, здати всі необхідні матеріали). Ліквідація заборгованості відбувається під час додаткових консультацій за графіком, визначеним керівником практики. Несвоєчасне здавання робіт без поважної причини призводить до зниження оцінки.

14.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Здобувачам освіти, які отримали знання та вміння у сфері фізичної культури, спорту, педагогіки або комунікації через неформальну (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальну освіту, надається можливість визнання цих результатів. Визнання відбувається за умови, що тематика, обсяг та зміст отриманого навчання відповідають змісту даного освітнього компонента (або окремим його темам, таким як «Професійна комунікація», «Методика викладання», «Організація дослідницької роботи») та підтверджені офіційним документом (сертифікатом, свідоцтвом тощо).

Процедура визнання регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання...» КЗВО «Луцький педагогічний коледж». На підставі поданого документу та його оцінки відповідністю, враховуючи змістовність, актуальність та практичну значимість отриманих компетентностей для майбутньої професійної діяльності вчителя фізичної культури, здобувачу освіти може бути нараховано **додаткові бали – до 8** в рамках загального рейтингу з практики. Рішення про нарахування балів приймає керівник практики за погодженням з кафедрою.

12. Рекомендована література

12.1. Базова

Загальна базова література та нормативні документи:

1. Закон України «Про освіту» (2017 р.). – Регулює загальні засади освітнього процесу, правове поле діяльності педагога.
2. Професійний стандарт «Вчитель початкової школи», «Вчитель закладу загальної середньої освіти». – Визначає ключові компетентності, включаючи комунікативну.

3. Державний стандарт початкової, базової та повної середньої освіти. – Містить вимоги до предметних компетентностей з фізичної культури.

Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Тема 1-2. Завдання практики, права та обов'язки:

1.«Організація педагогічної практики: навчально-методичний посібник» (можливі авторські колективи: Л.В. Грищенко, І.Д. Бех, О.В. Сухомлинська) шукайте видання останніх років за вашим навчальним закладом. Містить стандартизовані програми, інструкції, зразки документів для практики.

2.Внутрішні положення вашого університету щодо педагогічної практики. Найважливіший документ для тем 1-2.

Тема 3-4. База практики, ефективна комунікація, документація:

3.Огієнко, О. І. Педагогічна комунікація: теорія і практика : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2020. Сучасна україномовна праця, де розглядаються основи професійного спілкування в освітньому середовищі.

4.Гуцол, С. Ю. Ділова комунікація педагога: технології та етикет. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. Безпосередньо стосується формування ділового стилю спілкування з адміністрацією, колегами, учнями.

5.Методичні рекомендації щодо планування навчального матеріалу з фізичної культури (МОН України). Для ознайомлення з календарно-тематичним плануванням.

Змістовий модуль 2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 5. Професійна комунікація як концепція:

6.Gould, D., & Carson, S. (2008). Life skills development through sport: Current status and future directions. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 1(1), 58-78.

Класична робота про роль спорту (а отже, і вчителя) у розвитку життєвих навичок, де комунікація є ключовою.

7.Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness. New York: Guilford Press.

Фундаментальна теорія для розуміння мотивації через підтримку автономії, компетентності та зв'язку (relatedness), що досягається через якісну комунікацію.

Тема 6-8. Аналіз уроку, асистування, ділова та ораторська комунікація:

8.Мосійчук, В. Й., & Шевчук, В. М. Методика викладання фізичної культури в школі: навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2019 (або новіші видання).

Містить розділи з організації уроку, методів навчання, аналізу діяльності вчителя.

9.Рибалка, В. В. Психологія творчості вчителя фізичного виховання. К. : Олімпійська література, 2017.

Розкриває креативні аспекти роботи, включаючи комунікативні.

10.Killian, C. M., & Woods, A. M. (2021). Developing Effective Communication and Motivational Strategies in Physical Education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 92(8), 15-22.

Дуже рекомендовано! Сучасна стаття, яка прямо відповідає темі: конкретні стратегії мотивації та комунікації на уроці фізкультури.

11.Griffiths, M. A., & Burns, R. D. (2020). Teacher–student relationships in physical education: A **systematic review**. *European Physical Education Review*.

Системний огляд наукових досліджень стосунків "вчитель-учень" у фізкультурі.

Тема 9. Невербальна комунікація:

11.Leventhal, M. (2020). The Power of Nonverbal Communication in the Gym. *Strategies*, 33(5), 26-30. Практична стаття про мову тіла, жести, просторове розташування вчителя фізкультури.

12.Кремень, В. Г. (ред.). Педагогічна майстерність: підручник. Київ : Педагогічна думка, 2019. Містить розділи про педагогічну техніку, етику та невербальну поведінку вчителя.

Тема 10. Зворотний зв'язок, метод «позитивний сандвіч»:

13.Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.

Фундаментальна робота про ефективність зворотного зв'язку в навчанні.

13. SHAPE America. (2019). *Appropriate Instructional Practice Guidelines for Physical Education*.

Містить конкретні рекомендації щодо надання ефективного, підтримуючого зворотного зв'язку саме в контексті фізвиховання.

14.Виготський, Л. С. Педагогічна психологія. К. : Освіта, 2018 (перевидання).

Концепція «зони найближчого розвитку» є теоретичною основою для конструктивного зворотного зв'язку.

Тема 11. Дослідницький підхід, хронометраж, анкетування:

15.Тимошенко, О. В., & Полтавець, В. В. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник. Харків : ОВС, 2020.

Допоможе в організації простого анкетування, хронометражу навчального процесу.

16.Casey, A., & Kirk, D. (2020). *Models-Based Practice in Physical Education*. Routledge.

Сучасна книга про різні педагогічні моделі (наприклад, дослідницьку), які змінюють роль вчителя та характер його комунікації з учнями.

17.Луценко, О. В. Інноваційні технології на уроках фізичної культури. Миколаїв : Іліон, 2021.

Може містити розділи про використання сучасних інструментів (пульсометрія, анкетування) для аналізу та корекції педагогічного процесу.

Додаткові сучасні джерела для пошуку статей:

18.Бази даних: Google Scholar, ERIC (Education Resources Information Center), SportDiscus.

19.Ключові слова для пошуку: teacher communication physical education, motivational climate PE, effective feedback in PE, nonverbal communication physical education teacher, student-teacher relationships PE, action research in physical education.

20.Сайти професійних асоціацій: SHAPE America (Society of Health and Physical Educators), Association for Physical Education (afPE) UK – мають багато практичних ресурсів.

21.Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

22. Закон України «Про загальну середню освіту». Постанова КМ № 87 від 21.02.2018. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.

23.Новий Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/08/NewSchool_Presentationfinal_18-08-2017.pdf.

24.Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

25.Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>.

